

УЧИТЕЛЮ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Тетяна МАТЮШКІНА,
доцент кафедри філологічних дисциплін
та методики їх викладання
ЧОШПО імені К. Д. Ушинського,
кандидат педагогічних наук

БУДІВНИЧІ ШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ «ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА»

*«Дух радості пізнання – ось та ідейна
та інтелектуальна атмосфера,
яка повинна зараз панувати в школі».*

Василь Сухомлинський

Новий державний стандарт (2020) визначає цілі предметів мовно-літературної галузі, зафіксовані в навчальних програмах. Так, «головною метою вивчення зарубіжної літератури в системі середньої освіти є прилучення учнів до найкращих здобутків класичної й сучасної художньої літератури різних країн і народів, формування компетентних читачів, здатних творчо сприймати, критично оцінювати й насолоджуватися художніми творами, брати участь у різних комунікативних ситуаціях та взаємодії (зокрема із застосуванням цифрових технологій) на підставі прочитаних художніх текстів і медіатекстів» (Із модельної програми ЗЛ для 5-6 кл. 2022 р. авторського колективу на чолі з Ніколенко О.М.).

Рух до мети передбачає виконання завдань, визначення умов їх розв'язання, прогнозування результатів навчання, які напряду залежать від фахової майстерності вчителя. Запроваджений у 1992/1993 н.р. курс «Зарубіжна література» посів чільне місце з-поміж інших навчальних дисциплін завдяки наполегливій роботі вчителів, які зуміли розкрити його потенціал у духовному розвитку українського школяра, та науковців і методистів, причетних до створення науково-методичного комплексу для забезпечення змісту та якості навчання.

Завдяки зусиллям потужної команди учителів ось уже понад 30 років предмет «Зарубіжна література» залишається одним із найулюбленіших за свідченнями здобувачів освіти, педагогів – щиро відданих своїй справі, креативних, активних експериментаторів, спроможних свою любов до мистецтва слова передати учням, зацікавити, захопити, поділитися власними емоціями щодо прочитаних історій, створених зарубіжними письменниками – історій, визнаних світом, які завжди залишатимуться духовним скарбом людства. Зазначимо, що протягом тридцятирічного терміну відбулося чимало змін у змісті, завданнях, підходах до вивчення предмета. Так, сьогодні пріоритетним завданням для вчителя визначені, зокрема, такі:

- «репрезентувати актуальні для школярів художні твори (класичні та сучасні), необхідні для духовної та психологічної адаптації людини в сучасному полікультурному суспільстві;

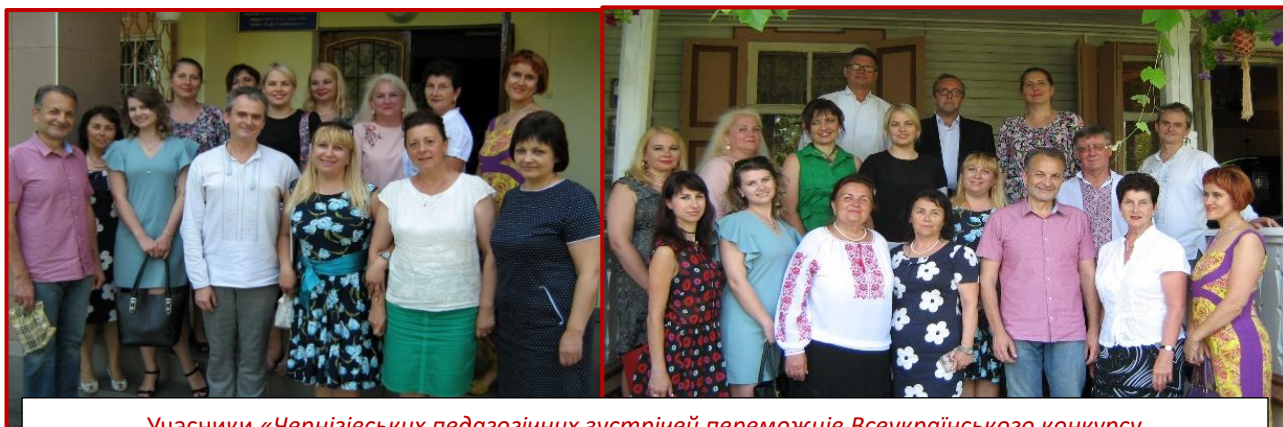
- сформувані в учнів стали потреби в діалозі з творами словесного мистецтва, необхідність у власній рефлексії над почуттями й думками, які виникають у семантичному та естетичному полі художнього тексту» (із модельної програми ЗЛ для 5-6 кл. 2022 р. авторського колективу на чолі з Ніколенко О.М.).

Орієнтовні результати навчання ЗЛ полягають у тому, щоб «навчити школярів естетично сприймати літературні твори, виявляти їх художню своєрідність, розглядати в контексті розвитку загальнолюдської культури та національних культур різних країн і народів;

- розширити особистісний культурно-естетичний тезаурус учнів на основі набутих знань про художню літературу світу, практичних умінь і навичок сприймання, аналізу, інтерпретації, дослідження художніх творів зарубіжних письменників від давнини до сучасності, а також у процесі творчого діалогу із художніми текстами і відповідними медіатекстами;

- розвивати високі моральні якості школярів, їхні ціннісні орієнтації, ставлення, емоційно-чуттєву сферу особистості;

- виховувати в учнів патріотизм, повагу до національних традицій і різних культур, толерантне ставлення до «інакшості», до відмінного від власного погляду» (із модельної програми ЗЛ для 5-6 кл. 2022 р. авторського колективу на чолі з Ніколенко О.М.).

Учасники «Чернігівських педагогічних зустрічей переможців Всеукраїнського конкурсу «Учитель року 2018» (Чернігів, Чернігівський ОІППО імені К.Д. Ушинського)

Реалізувати поставлені завдання в змозі той, хто постійно навчається, працює над підвищенням своєї фахової майстерності, запроваджує інноваційні технології навчання, вивчає перспективний досвід колег. Таких учителів на Чернігівщині чимало.

Так, заслужений учитель України **Мележик Валентина Олександрівна**, учитель-методисти **Горбатенко Олена Степанівна** та **Сметана Анна Олександрівна** завжди охоче діляться набутим досвідом, методичними розминками, знахідками, своїми здобутками з колегами області й України на семінарах, науково-методичних конференціях, проводять майстер-класи, беруть участь у педагогічних конкурсах («Учитель року» та інших), форумах («Чернігівські педагогічні зустрічі») друкують методичні поради у фахових виданнях, готують своїх учнів до участі в інтелектуальних конкурсах, формують ключові, предметні, аналітичні, дослідницькі компетентності – повсякденно творять, оновлюють та удосконалюють методичку викладання курсу «Зарубіжна література», оперативно реагуючи на виклики часу. Подаємо публікації з проблем викладання предметів мовно-літературної галузі в умовах російської агресії, украї актуальних для сучасної української школи.

25 років кафедри філологічних дисциплін та методики їх викладання (16 травня 2017 р.)

*Конкурс «Учитель року – 2020» у номінації
«Зарубіжна література»*